

EGENBEREDSKAPSUKA 2021

Laget for
Direktoratet for
samfunnssikkerhet og
beredskap (DSB)

26. november 2021

INNHOOLD

3

Prosjektinformasjon

11

Vannlagring

4

Sammendrag

15

Kjennskap til kampanjen

5

Kjennskap til egenberedskap

19

Om utvalget

PROSJEKTINFORMASJON

FORMÅL

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) ønsker å innhente mer informasjon om befolkningens bevissthet rundt egenberedskap og effekten av DSBs kampanje «*Du er en del av Norges beredskap*». Hensikten med Egenberedskapsuka er å sette befolkningen i stand til å klare seg selv i minst 72 timer i en krisesituasjon. Denne kampanjen ble i år gjennomført i perioden 1. til 7. november.

I denne forbindelse ønsket DSB å innhente mer kunnskap om hva slags kjennskap og bevissthet befolkning har rundt egenberedskap, hvorvidt man har lagret drikkevann i husstanden og om man har snakket med familie eller venner om hvordan man skal klare seg hvis en krise skulle oppstå.

Tilsvarende undersøkelse ble også gjennomført i forbindelse med Egenberedskapsuka 2019. I tillegg ble det gjennomført to undersøkelser om tilsvarende tematikk i juni og november 2020, uten en kampanjeperiode imellom.

METODE

Undersøkelsen ble gjennomført som en pre- og post-test i webpanel, og undersøker om det er variasjoner i befolkningens kjennskap og forhold til egenberedskap før og etter kampanjeperioden.

Målgruppen for undersøkelsen er et representativt utvalg av den norske befolkning over 18 år. Undersøkelsen ble gjennomført i Ipsos' webpanel.

Pre-testen ble gjennomført i uke 42-43, mens post-testen ble gjennomført i uke 45-46. Datagrunnlaget består av totalt 2000 intervjuer, med 1000 intervju i hver datainnsamlingsrunde.

Resultatene er vektet på kjønn, alder, landsdel og utdanningsnivå i henhold til offentlig statistikk for befolknings sammensetningen.

I rapporteringen fra 2020 ble resultatene fremstilt uten utdanningsvekt, men for å kunne sammenligne resultater over tid er resultatene fra 2020 i denne rapporten vektet på lik linje som resultater fra 2019 og 2021.

ANALYSE

Utvalgsundersøkelser er alltid beheftet med usikkerhet. Feilmarginen varierer med antall intervju og svarfordelingen på det enkelte spørsmål. Med 1000 spurte ligger feilmarginene for totaltall for pre-test og post-test på rundt +/-1,4 - 3,2 prosentpoeng. Feilmarginen for tall i undergrupper er større.

Resultatene for henholdsvis pre- og post-test tolkes med bakgrunn i kji-kvadrattesting med 5 % signifikansnivå. Signifikante forskjeller mellom undergrupper og gjennomsnittet (totalen) er med 95 % sannsynlighet utenfor feilmarginene og skyldes ikke tilfeldigheter.

Utviklingen mellom pre- og post-test kommenteres gjennomgående der det foreligger en signifikant forskjell, og disse resultatene tolkes med bakgrunn i T-test med et signifikansnivå på 5 %.

Bilder i rapporten er tatt av G. Røkeberg og er hentet fra DSB sin Flickr-konto

SAMMENDRAG

KJENNSKAP TIL EGENBEREDSKAP

Andelen som kjenner til myndighetenes anbefaling om at husstander skal være forberedt på å klare seg selv i minst tre døgn hvis strøm, telenett og internett blir borte har økt signifikant fra pre-test (65 %) til post-test (74 %).

Det er ingen signifikant endring i andelen som har snakket med familie eller venner om egenberedskap ved en eventuell krisesituasjon etter kampanjeperioden. Både pre- og post-test viser at litt over 3 av 10 har snakket med venner eller familie om hvordan man skal klare seg hvis en slik eventuell krisesituasjon oppstår.

Det er flere blant de unge mellom 18 og 29 år som har snakket med venner eller familie om egenberedskap.

VANNLAGRING

Det er ingen signifikant endring i andelen som har lagret drikkevann på flasker/beholdere i husstanden etter kampanjeperioden. 28 % svarer at de har lagret drikkevann i pre-testen, mens 26 % svarer at de har lagret drikkevann i husstanden i tilfellet vannet i springen blir forurenset i post-testen.

I både pre- og post-test er det en høyere andel personer over 60 år som svarer at de har lagret drikkevann i husstanden.

Blant personer som har svart at de har lagret drikkevann i husstanden, er det flest som oppgir at de har lagret inntil 10 liter vann.

KJENNSKAP TIL KAMPANJEN

Post-testen viser at nær 6 av 10 har lest, hørt eller sett noe om anbefalinger for egenberedskap i det siste, gjennom én eller flere kanaler. Andelen er spesielt høy blant personer over 60 år, hvor det er signifikant flere som har sett anbefalingene på TV, radio, i lokal- og landsdekkende avis eller gjennom aktivitet arrangert av kommunen.

Blant de som har lest, sett eller hørt noe om egenberedskap i mediene i det siste er det en gjennomgående høyere andel som svarer at de har kjennskap til myndighetenes anbefaling om egenberedskap, har lagret vann og har snakket med noen om egenberedskap sammenlignet med de som ikke har lest, sett eller hørt noe om egenberedskap i mediene i det siste.

KJENNSKAP TIL EGENBEREDSKAP

Post-test

74%

Har kjennskap til myndighetenes anbefaling om at husstander skal være forberedt på å klare seg selv hvis strøm, telenett og internett blir borte

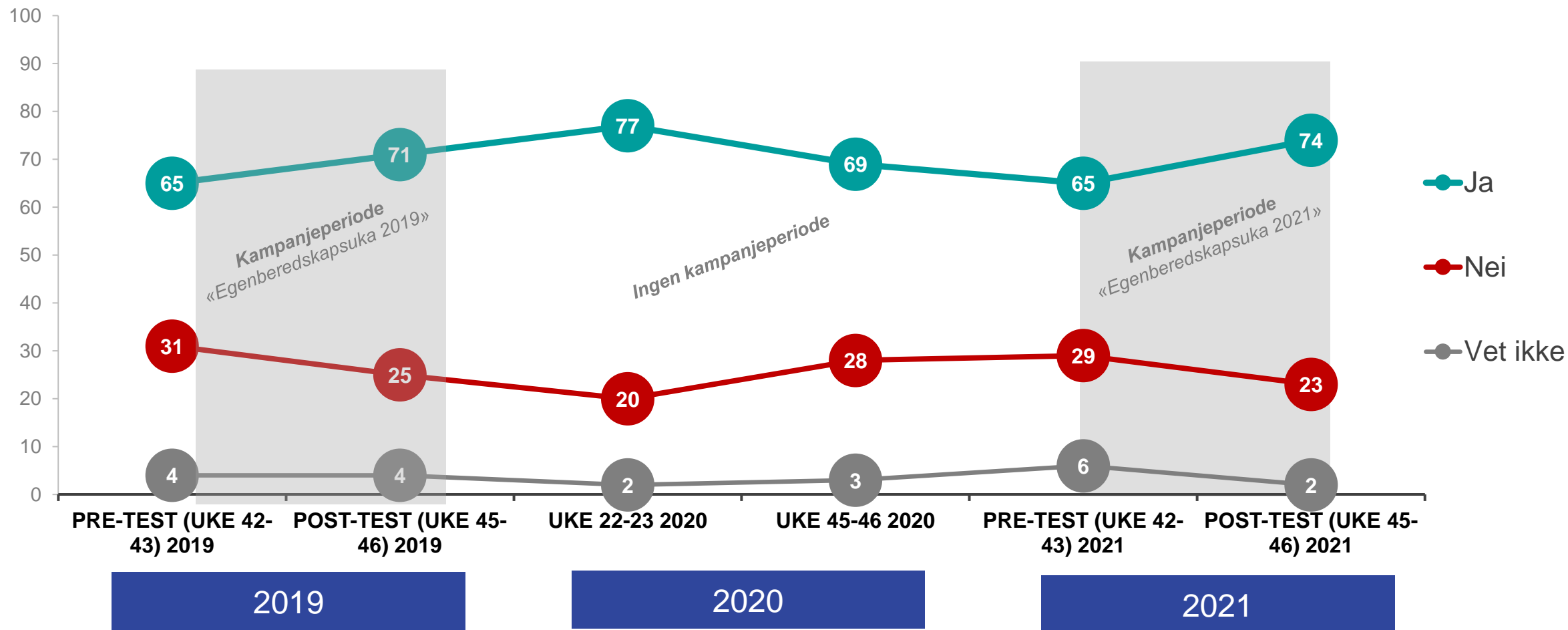
32%

Har snakket med venner og familie om hvordan man skal klare seg i en eventuell krisesituasjon

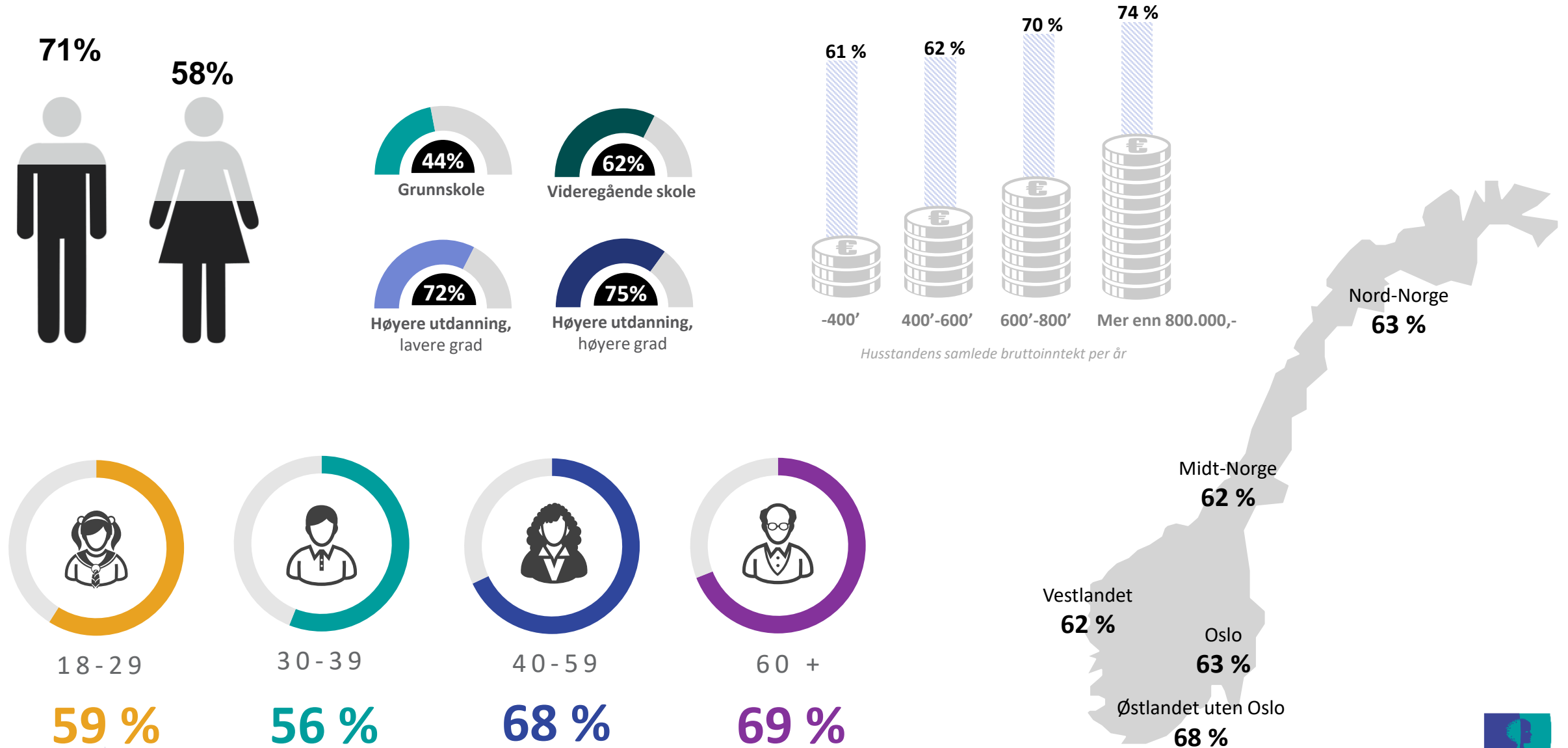
Historikk: Kjennskap 2019, 2020 og 2021

Er du klar over at myndighetene anbefaler at alle husstander i Norge skal være forberedt på å kunne klare seg selv i eget hjem i minimum tre døgn, dersom strøm, tele-/mobilnett og internett blir borte i ditt nærområde, uavhengig av årstid?

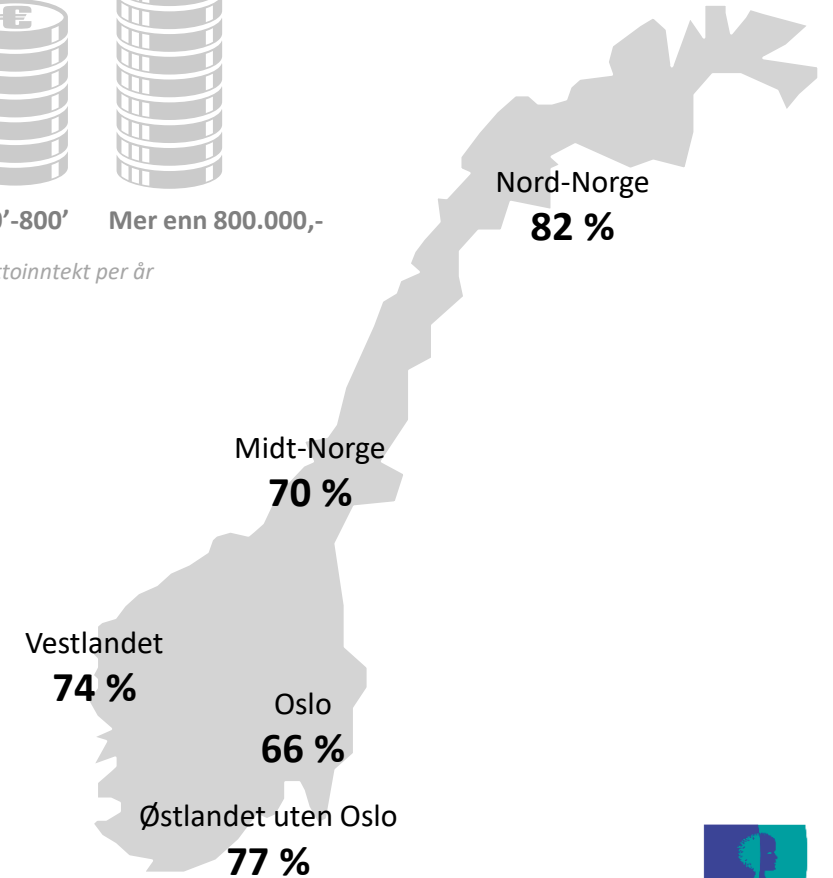
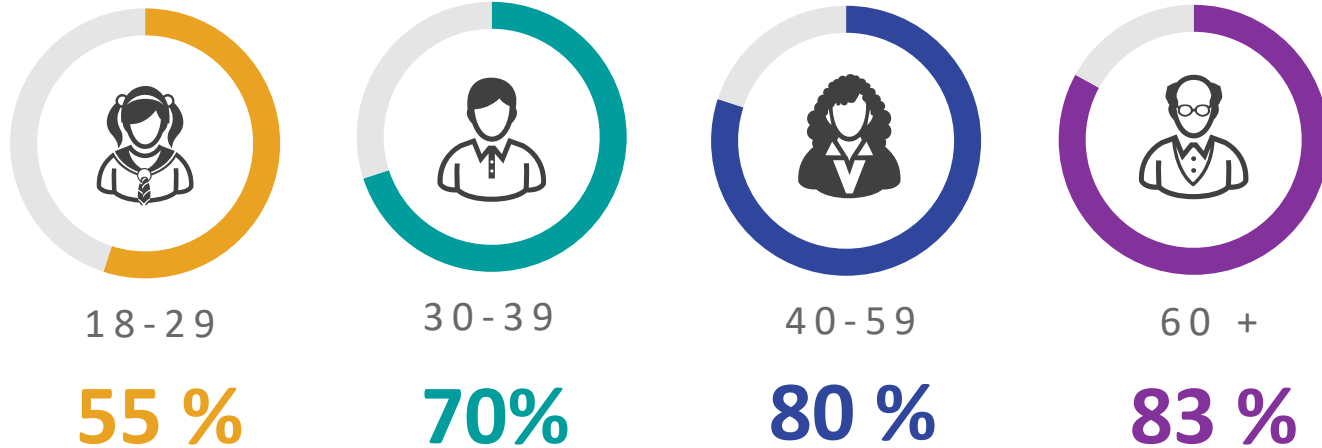
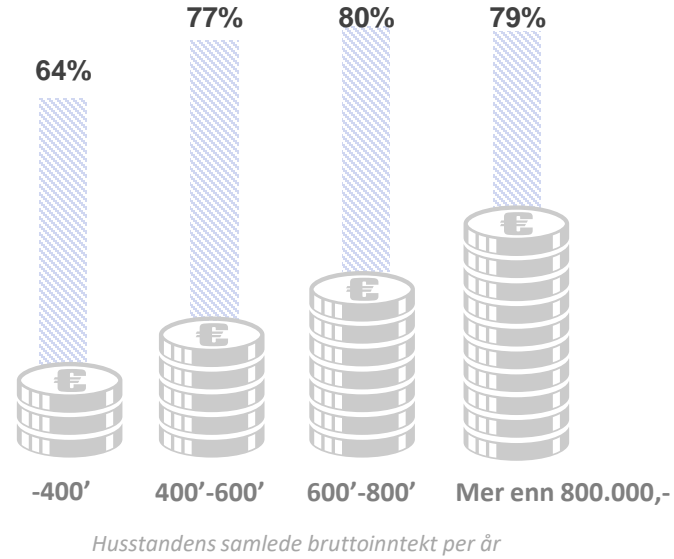
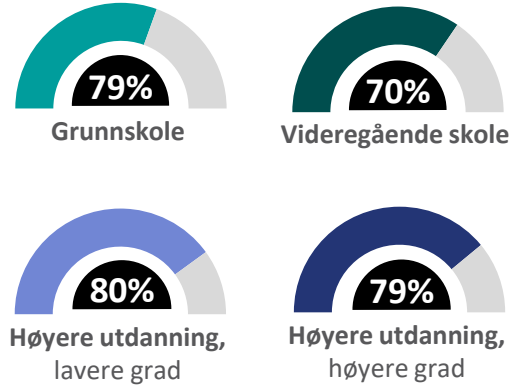
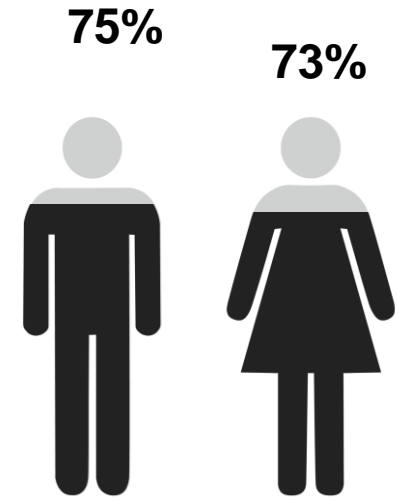
Er du klar over at myndighetene anbefaler at alle husstander i Norge skal være forberedt på å kunne klare seg selv i eget hjem i minimum tre døgn, dersom strøm, tele-/mobilnett og internett blir borte i ditt nærområde, uavhengig av årstid? **Andel svart «Ja»**

Base: Pre-test (n= 1000)

Er du klar over at myndighetene anbefaler at alle husstander i Norge skal være forberedt på å kunne klare seg selv i eget hjem i minimum tre døgn, dersom strøm, tele-/mobilnett og internett blir borte i ditt nærområde, uavhengig av årstid? **Andel svart «Ja»**

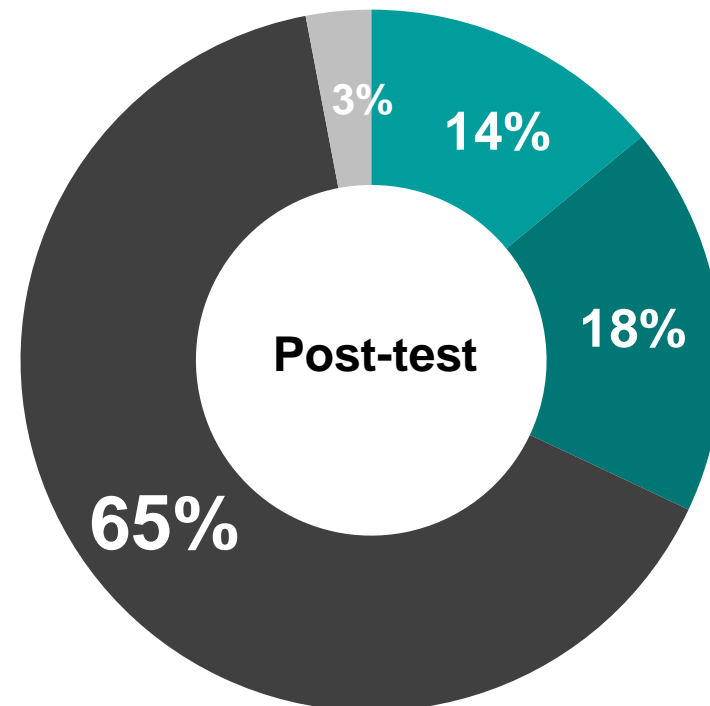
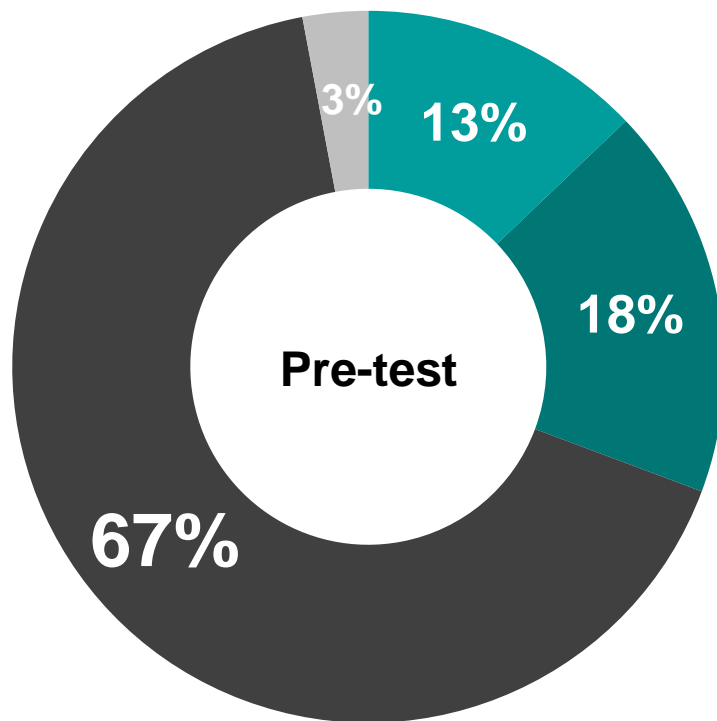
Base: Post-test (n= 1000)

Ingen signifikant endring i andelen som har snakket med familie eller venner om egenberedskap ved en eventuell krisesituasjon etter kampanjeperioden

Har du snakket med familie eller venner om hvordan dere skal klare dere hvis strøm, vann, telenett og internett blir borte i tre døgn eller mer?

- Ja, en gang
- Ja, flere ganger
- Nei
- Husker ikke

Litt over 3 av 10 har snakket med familie eller venner om hvordan de skal klare seg hvis strøm, vann, telenett og internett blir borte i tre døgn eller mer. Andelen er hhv. 31 % i pre-testen og 32 % i post-testen.

På totalnivå er det ingen signifikante økninger mellom pre- og post-testen. Det er likevel interessante variasjoner mellom undergrupper. Tall fra post-testen viser at det er færrest blant den yngste aldersgruppen som har pratet om egenberedskap med familie eller venner, hvor andelen som svarer at de ikke har pratet med venner og familie om temaet i det siste er 73 %. Det er signifikant flere blant de over 60 år som har pratet om temaet flere ganger i det siste; 22%.

VANNLAGRING

Post-test

26%

Har lagret drikkevann i husstanden i tilfelle vannet i springen blir forurenset

Av de som har lagret drikkevann har

55%

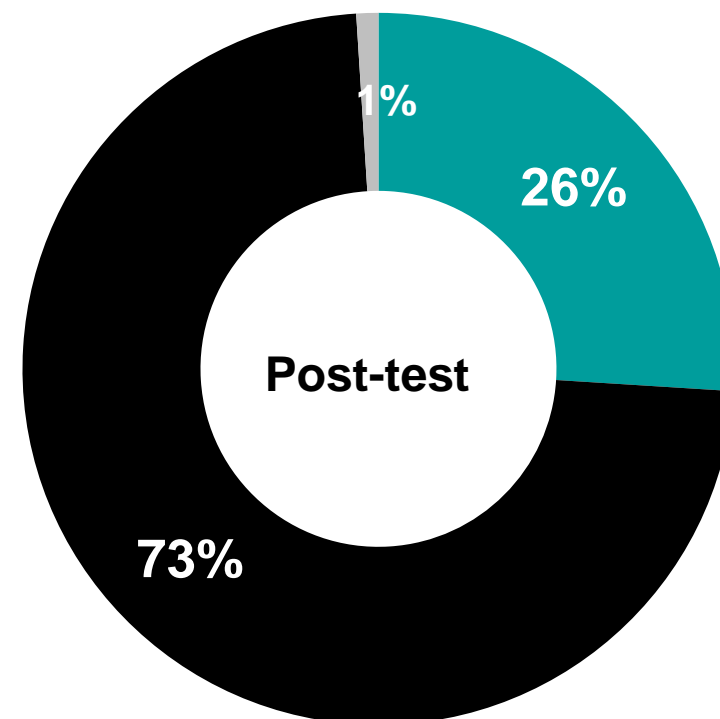
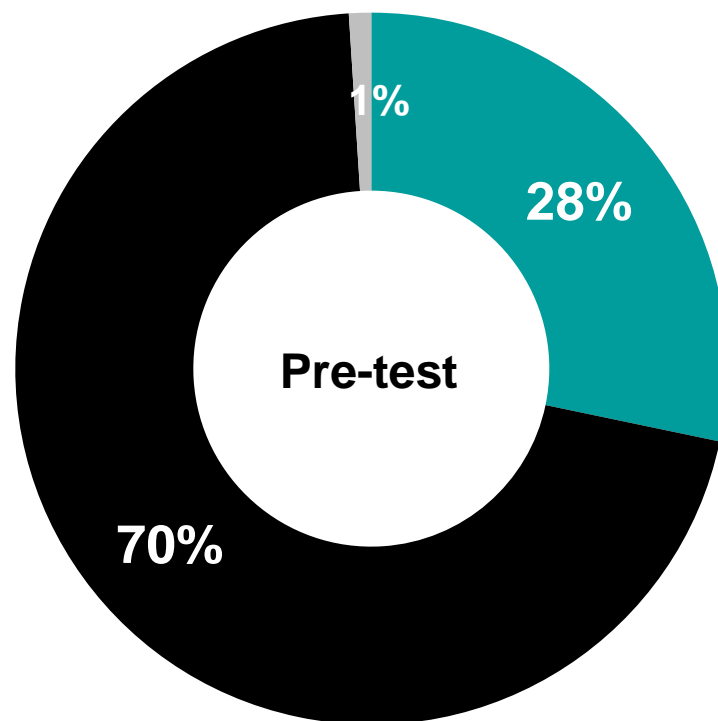
lagret inntil 10 liter vann i husstanden

Ingen signifikant endring i andelen som har lagret drikkevann på flasker/beholdere i husstanden etter kampanjeperioden

Har din husstand lagret drikkevann i flasker/beholdere som kan brukes dersom vannet i springen blir avstengt eller forurenset?

- Ja
- Nei
- Vet ikke

Nærmere 3 av 10 har lagret drikkevann i husstanden. Andelen er hhv. 28 % i pre-testen og 26 % i post-testen. Økningen er ikke statistisk signifikant. Det er videre interessante forskjeller mellom undergrupper (tall fra post-test):

- Andelen som svarer at de har lagret vann i husstanden er høyere blant menn enn kvinner; hhv. 30 % og 22 %.
- Personer som har svart at de er klar over myndighetenes anbefalinger om egenberedskap har oftere lagret drikkevann (30 %), enn de som ikke har vært klar over anbefalingene (15 %).

Andelen som svarte at de hadde lagret drikkevann i husstanden i post-testen fra 2019 var 23 %, og i november 2020 svarte 26 % at de hadde lagret drikkevann.

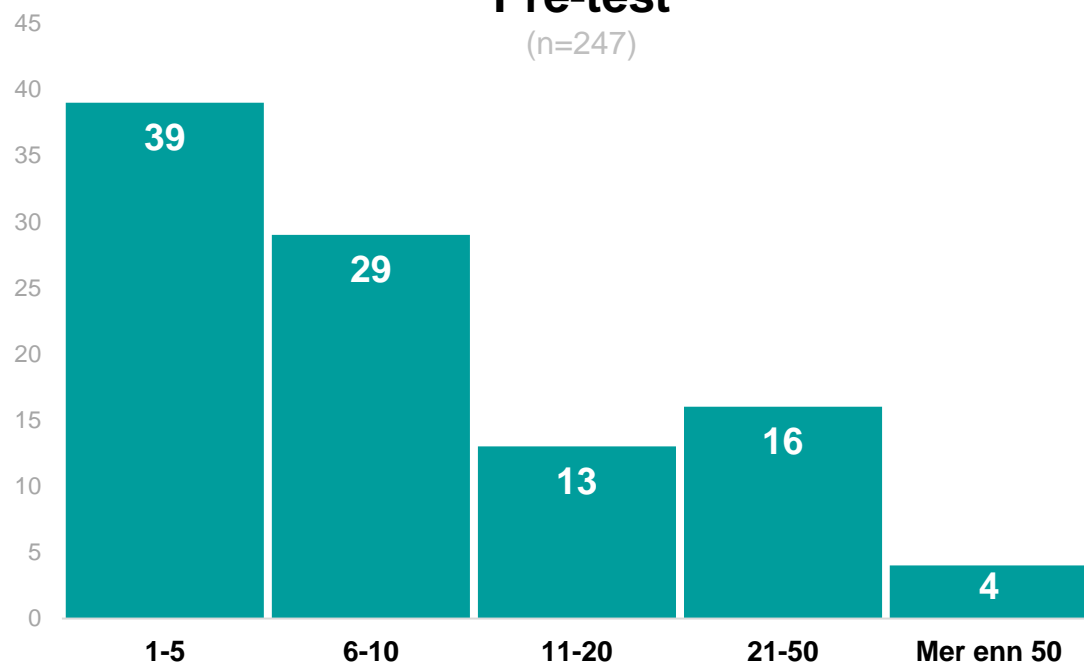
Majoriteten har lagret inntil 10 liter vann i husstanden

Omtrent hvor mange liter vann har din husstand lagret?

Vennligst skriv estimert antall i hele liter

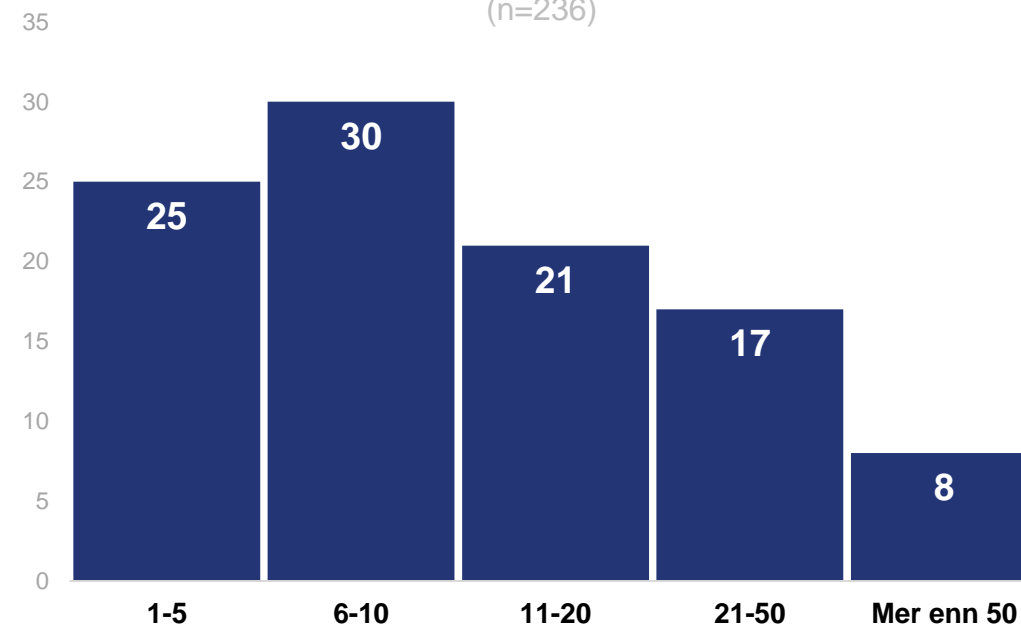
Pre-test

(n=247)

Post-test

(n=236)

Blant de som har svart at de har lagret drikkevann i husstanden, er det flest som oppgir at de har lagret inntil 10 liter vann. Andelen er hhv. 68 % i pre-testen og 55 % i post-testen, denne utviklingen er statistisk signifikant. Andelen som svarer at de har lagret mer enn 50 liter vann økte signifikant fra 4 % til 8 % fra pre-testen til post-testen. Post-testen viser følgende signifikante variasjoner fra snittet:

- Det er en høyere andel blant personer mellom 18 og 29 år (49 %) som har lagret mellom 1 og 5 liter vann, og en høyere andel blant de mellom 40 og 59 år som har lagret mellom 21 og 50 liter vann (26 %).
- Husstander med to personer har oftere lagret mellom 11 og 20 liter vann (29 %), mens husstander over fem personer har oftere lagret mellom 21 og 50 liter vann (52 %).

KJENNSKAP TIL KAMPANJEN

Historikk: Kjennskap 2019 og 2021

Historikk fra rapporten «Egenberedskapsuka 2019» og «Egenberedskapsuka 2021»

Post-test

2019

51%

**Har lest, hørt eller sett anbefalinger
for egenberedskap i det siste**

60%

**blant personer over 60 år har lest, sett
eller hørt anbefalinger for egenberedskap**

Post-test

2021

59%

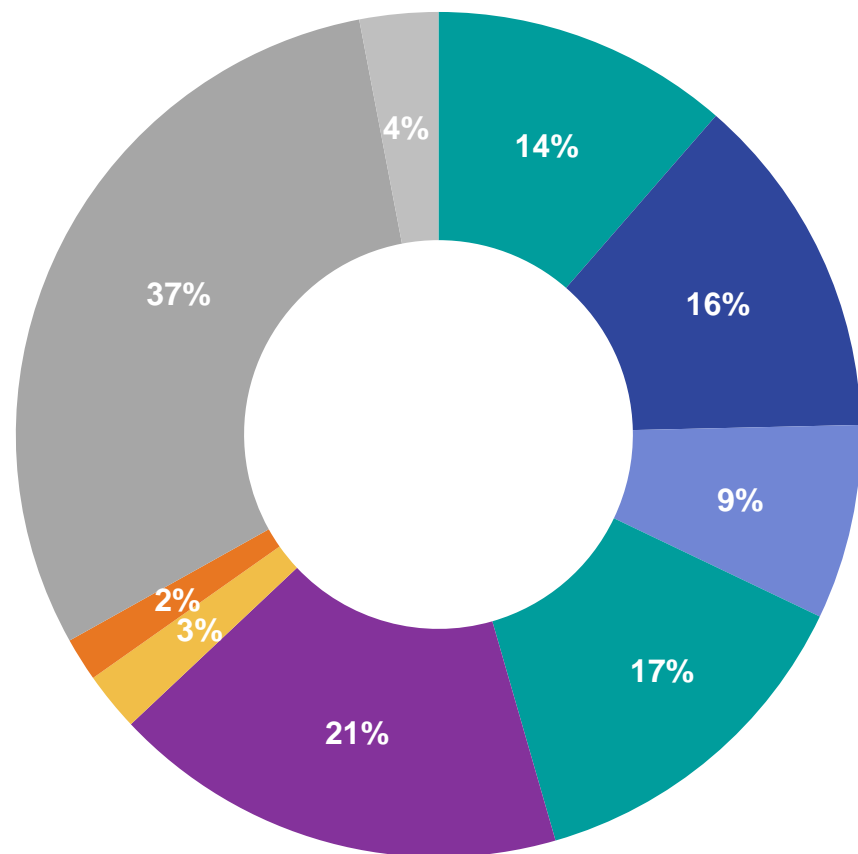
**Har lest, hørt eller sett anbefalinger
for egenberedskap i det siste**

67%

**blant personer over 60 år har lest, sett
eller hørt anbefalinger for egenberedskap**

Post-testen viser at nær 6 av 10 har lest, hørt eller sett anbefalinger for egenberedskap i mediene

- Totalt 59 % oppgir at de har lest, hørt eller sett anbefalinger for egenberedskap i mediene. Andelen er størst blant personer over 60 år (67 %).
- Totalt har de fleste sett anbefalingene på TV, internett eller i landsdekkende avis.
- I husstander hvor det bor tre til fire personer er det en høyere andel som har sett anbefalingene på sosiale medier (21 %) og internett (26 %).
- Blant de i aldersgruppen 30 til 39 år er det flest som har fått med seg noe om egenberedskap gjennom internett (31 %), og blant de mellom 40 og 59 år er det flest som har fått informasjon gjennom sosial medier (21 %). Det er flest i den yngste aldergruppen som ikke har lest eller hørt noe om egenberedskap i det siste (51 %).
- Blant de som har sett budskapet gjennom aktiviteter arrangert av kommunen er det flest som er bosatt i mellomsentrale strøk (4 %).
- Blant de som har lest, sett eller hørt noe om egenberedskap i det siste er det en gjennomgående høyere andel som svarer at de har kjennskap til myndighetenes anbefaling om egenberedskap, har lagret vann og har snakket med noen om egenberedskap sammenlignet med de som ikke har lest, sett eller hørt noe om egenberedskap i mediene i det siste

Kan du huske å ha lest, hørt eller sett noe om anbefalinger for egenberedskap i det siste? I så fall, hvor leste, hørte eller så du noe om dette?

Base: Post-test (n=1000)

- Landsdekkende avis (papir/nett)
- TV
- Radio
- Sosiale medier
- Internett
- Aktivitet arrangert av kommunen
- Annen kanal
- Nei, har ikke lest, sett eller hørt noe
- Vet ikke

«ANNEN KANAL»

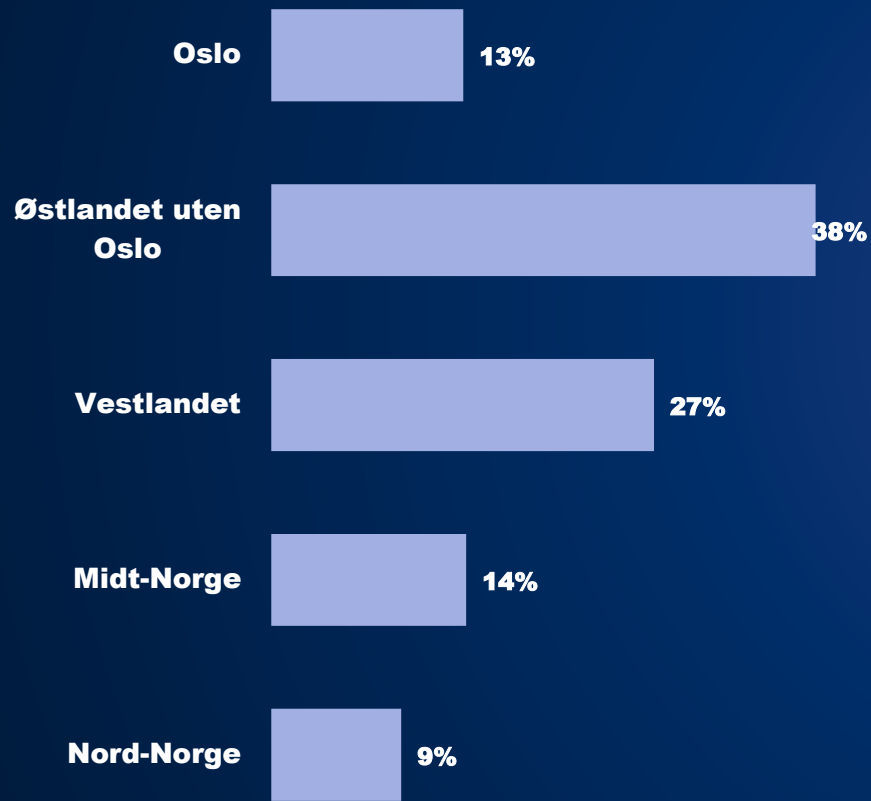
Base: Post-test (n=28)

OM UTVALGET

(UVEKTET)

PRE-TEST

LANDSDEL

KJØNN

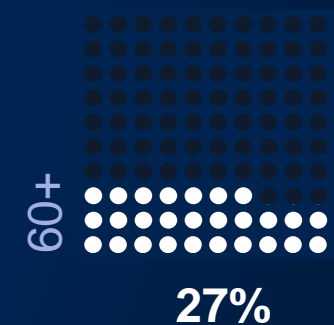
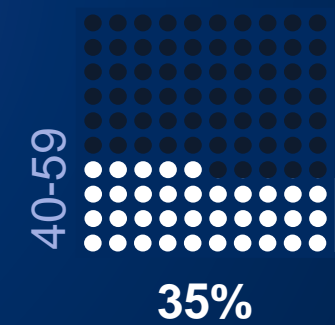
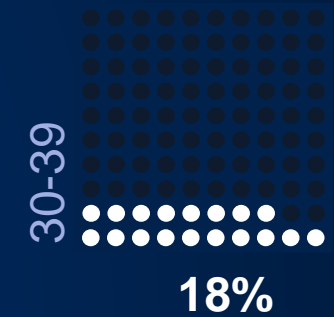
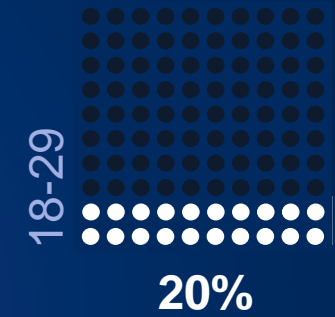

52%

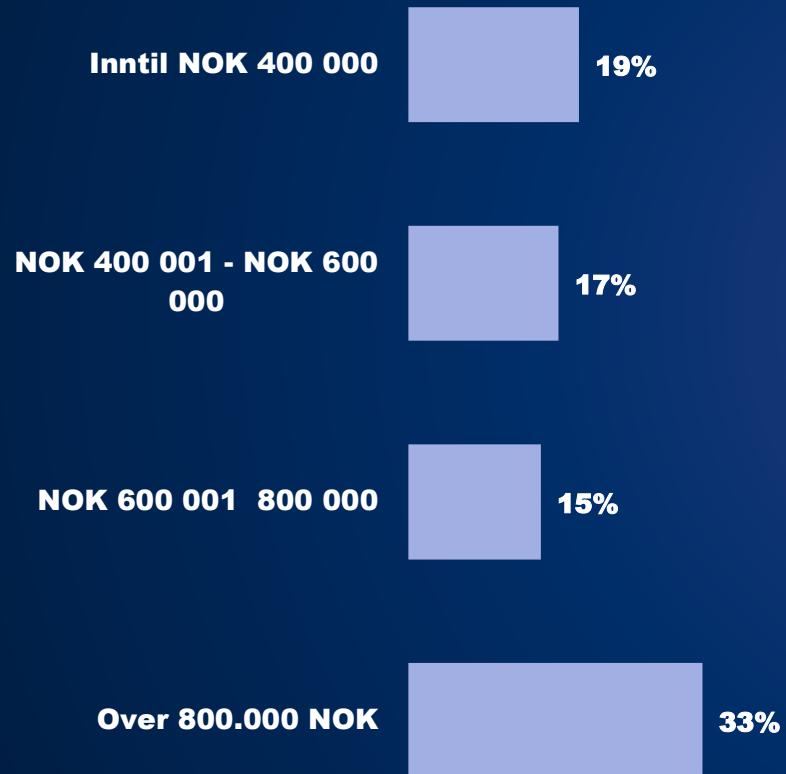
48%

ALDER

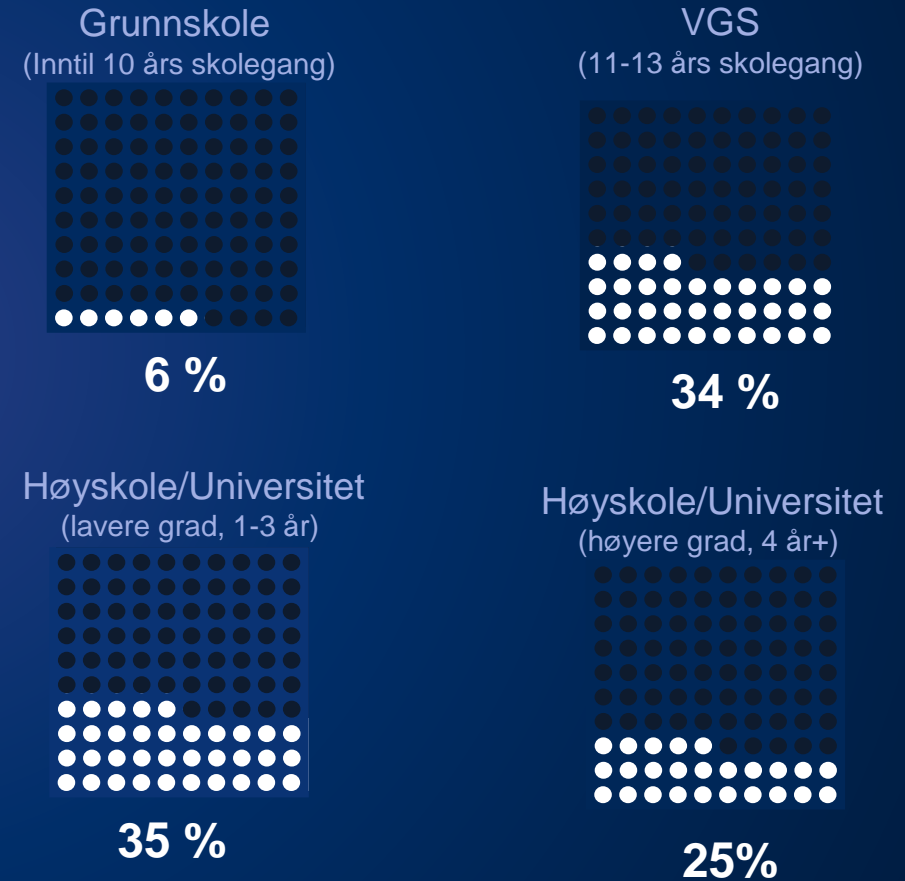

PRE-TEST

SAMLET BRUTTO HUSSTANDSINNTEKT

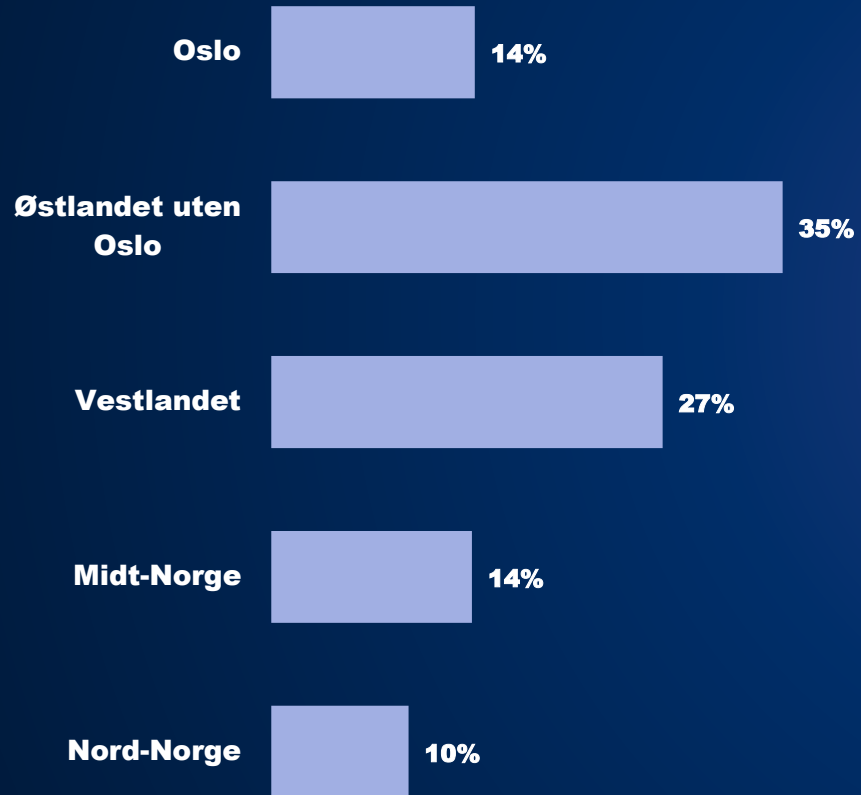

HØYESTE FULLFØRTE UTDANNINGSNIVÅ

POST-TEST

FYLKE

KJØNN

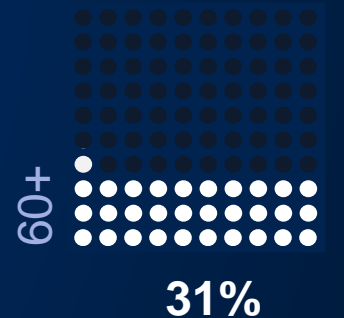
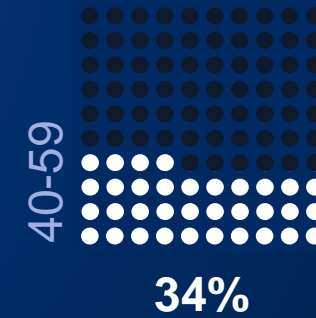
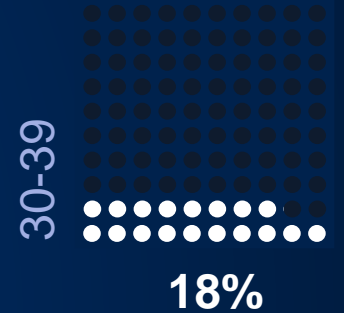
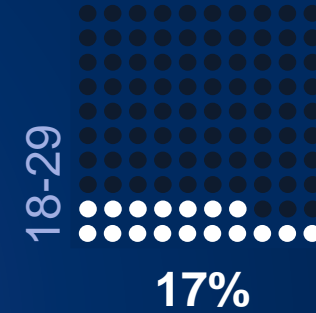

54%

46%

ALDER

POST-TEST

SAMLET BRUTTO HUSSTANDSINNTEKT

HØYESTE FULLFØRTE UTDANNINGSNIVÅ

